

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

KON 2025:2 Konceptutveckling av innovationer med affärsfokus

Utlisningen riktar sig till projekt med en lösning som har potential att kunna accelerera omställningen av energisystemet. Lösningen ska kunna uppvisa ett tydligt affärsfokus med goda förutsättningar att kunna kommersialiseras. Projektaktiviteterna ska leda till att lösningen vidareutvecklas och även att förutsättningarna för kommersialisering förbättras.

Innehåll

1	Om utlysningen	3
2	Viktiga datum	5
3	Vem kan söka?	6
4	Hur bedömer vi er ansökan?	7
5	Detta ska finnas med i ansökan	10
6	Så här ansöker ni	12
7	Så mycket stöd kan ni få	13
8	Vad händer efter att ni lämnat in ansökan?	14
9	Utlisningen är en del av programmet Hållbar affärsutveckling	15
10	Om ni har frågor	16
	Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	17
	Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd	27

1 Om utlysningen

Utlysning **Kon 2025:2 Konceptutveckling av innovationer med affärsfokus** genomförs inom ramen av programmet *Hållbar affärsutveckling* som syftar till att främja svenska företags kommersialisering av innovativa lösningar inom energiområdet och accelerera samhällets omställning till ett hållbart energisystem.

Utlysningen syftar till att utveckla lösningar och deras kommersialiseringspotential. Lösningar i detta avseende är till exempel produkt- och tjänsteinnovationer som kan:

- bidra till omställningen till ett hållbart energisystem genom att exempelvis främja energieffektivisering, flexibilitet, tillgång av fossilfri energi eller robusthet.
- uppvisa kundnytta och affärspotential.

För att kunna få stöd ska lösningen vid projektstart befinna sig på en teknisk mognadsgrad, så kallad *technical readiness level* (TRL), om lägst TRL 2 till högst TRL 4. Energimyndigheten ser gärna att projektaktiviteterna både leder till att utveckla lösningen och dess förutsättningar för kommersialisering. Lösningens utveckling brukar motsvara minst ett steg högre på TRL-skalan under projektiden. Läs mer om hur tekniska mognadsgraden definieras under Avsnitt 4 – Hur bedömer vi er ansökan?.

Utlysningen avser stöd i form av bidrag med upp till 100 procent av stödberättigande kostnader, dock maximalt 500 000 kronor per projekt. Begreppet stödberättigande kostnader förklaras i [Bilaga 1](#). Inom denna utlysning finns totalt cirka 10 miljoner kronor tillgängligt. Se Avsnitt 3 för vilka aktörer som kan beviljas stöd inom utlysningen.

Observera att ansökningar till denna utlysning endast sker via Mina sidor. För företag gäller endast en ansökan per utlysningssomgång.

Utlysningen syftar inte till att stödja:

- Rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, produktionslinjer, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.
- Löpande driftkostnader i verksamheten, produkt- och/eller marknadsanpassning för befintlig lösning.
- Lösningar som kan beskrivas med aktiviteter som kännetecknas av TRL 1.
- Lösningar som kan beskrivas med aktiviteter som kännetecknas av TRL 5 eller högre.

Utlysningen kan exempelvis bevilja stöd för:

- Utvärdering av lösningens energirelevans.
- Utveckling och verifiering av en prototyp eller minimum viable product (MVP).
- Klarläggning av lösningens kommersialiseringspotential:
 - Kundnytta och marknadspotential.
 - Affärsplan, finansieringsplan, marknadsstrategi eller avsiktsförklaring, så kallad letter of intent (LOI), för framtida verifieringsprojekt med kund.
- Framtagning av IP-strategi (intellectual property strategy).

2 Viktiga datum

Kon 2025:2 Konceptutveckling av innovationer med affärsfokus öppnar för ansökningar den 15 oktober 2025 på Energimyndighetens e-tjänst [Mina sidor](#). Utlysningen är öppen för ansökningar fram till 26 november 2025 kl. 23.59. Projektet inom utlysningen påbörjas tidigast 18 mars och senast 1 juni 2026. En sammanställning av viktiga datum visas i Tabell 1. Utlysningen är regelbundet återkommande och nästa utlysning är planerad till att öppna omkring april 2026.

Vid stängning av utlysningen påbörjas granskningsprocessen. Ambitionen är att ansökningarna ska vara bedömda och beslutade inom tre till fem månader efter stängning.

Tabell 1. Viktiga datum.

Sista ansökningsdag	Beslut planeras i	Projektstart	Projekttid
26 november 2025 kl. 23.59	Mars till april 2026	18 mars till 1 juni 2026	Högst 12 månader

3 Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till följande aktörer:

- Registrerade små och medelstora företag (juridiska personer)
- Universitet och högskolor

Sökande företag ska inneha rättslig dispositions- eller äganderätt till den aktuella lösningen. Sökande från universitet och högskolor ska ange hur de avser att hantera rättslig dispositions- och äganderätt.

Det är möjligt att söka stöd för ett nytt projekt även om ni redan har pågående projekt med statligt stöd men det är då mycket viktigt att följande framgår i ansökan:

- genomförandet av det sökta projektet inte påverkas av ett resultat i annat pågående projekt.
- aktiviteter och mål är olika jämfört med annat pågående projekt.
- ni har avsatt resurser för genomförandet av detta projekt parallellt med andra pågående projekt.

Om ni har ett pågående projekt där resultaten ska ligga som grund till det projekt som ansökan gäller ska resultaten från det pågående projektet kunna redovisas i ansökan. Projektet behöver inte vara officiellt avslutat men resultat och slutsatser måste kunna redovisas och styrkas vid ansökningstillfället.

Energimyndigheten ser gärna nya ansökningar för projekt som det inte sökts stöd för i tidigare omgångar av utlysningen *Konceptutveckling av innovationer med affärsfokus*.

4 Hur bedömer vi er ansökan?

Vid inkommen ansökan bedömer Energimyndigheten den tillsammans med en tillsatt bedömaregrupp för att utreda huruvida projektet uppfyller kraven för utlysningen. Med begreppet *projekt* avses en tillfällig insats för att ta fram en sådan lösning inom en viss tid, målbild och budget.

De inkomna ansökningarna bedöms enligt sju olika kriterier:

1. Teknisk mognadsgrad

Kriteriet *teknisk mognadsgrad* svarar mot hur väl projektets lösning stämmer överens med mognadsgradskravet om lägst TRL 2 till högst TRL 4. I Tabell 2 beskrivs varje nivå av TRL i den niogradiga skalan. Det är ni som sökande som ansvarar för att beskriva och motivera vilken TRL-nivå projektets lösning befinner sig på.

Tabell 2. Beskrivning av TRL-nivåer (Technical Readiness Level) som visar lösningens tekniska mognadsgrad.¹ De skuggade raderna anger tillåtna TRL-nivåer för utlysningen.

	Nivå	Beskrivning och kännetecken
Mognads- graden gällande lösningen ökar med högre TRL- nivå 	Grund-forskning	TRL1 Grundforskning. Principer finns antagna men experimentella belägg för lösningen saknas.
	Industriell forskning	TRL2 Lösning finns formulerad. Grundläggande principer studeras. Både koncept och applikationer finns definierade.
		TRL3 Experimentella belägg för lösningen finns. De första laborietesterna är gjorda.
		TRL4 Lösningen bekräftad i labb. Småskaliga prototyper konstruerade i labb finns. Även lösningens relation till andra system har bestämts.
	Experimentell utveckling	TRL5 Lösningen validerad i relevant miljö. Lösningen är testad i verklighetsliknande förhållanden. Systemets livskraft är verifierad.
		TRL6 Lösningen demonstreras i relevant miljö. Prototypsystemet testad i avsedd miljö och med avsedd prestanda.
		TRL7 Systemprototyp av lösningen demonstrerad i avsedd operationell miljö i förkommersiell skala.

¹ baserad på KTH Innovation Readiness Level™, se www.kthinnovationreadinesslevel.com

		Demonstration av prototyp i driftsmiljö.
	TRL8	Systemet för lösningen komplett, bekräftad och färdigutvecklad. Funktionen har verifierats i förväntade driftsförhållanden.
Införande	TRL9	Lösningen beprövad och visat sig fungera. Fullt gångbar applikation och lösning tillgänglig för användarna.

2. Energimässig potential (omställning av energisystemet)

- I vilken grad lösningen har potential att bidra till ett hållbart energisystem och i vilken utsträckning ansökan visar en trovärdig uppskattning av denna potential.
- I vilken utsträckning ansökan beskriver lösningens energipåverkan med avseende på tillverkning, användning och slutbehandling.
- I vilken utsträckning ansökan visar på en trovärdig beräkning och/eller beskrivning av den energimässiga potentialen.

3. Affärsmässig potential

- I vilken utsträckning en tydlig och konkret kundnytta uppnås jämfört med dagens bästa lösningar och hur en lönsam affärsmodell kan skapas.
- I vilken utsträckning beskrivs prioriterad målmarknad med avseende på nuvarande konkurrens, starka trender, troliga förändringar och risk för kommande konkurrens och substitut?
- I vilken utsträckning bedöms den aktuella lösningen kunna skapa en lönsam affärsverksamhet på marknaden och bidra till arbetstillfällen i Sverige och/eller exportintäkter till Sverige?
- I vilken utsträckning bedöms lösningen kunna säkra fortsatt finansiering

4. Innovationsgrad

- I vilken grad lösningen är en ny idé eller väsentligt bättre än vad som redan finns på den aktuella marknaden.
- I vilken grad ansökan kan visa hur lösningen kan ge konkurrensfördelar på marknaden, till exempel genom patent eller annan strategi för immateriella tillgångar.
- I vilken grad det har genomförts omvärldsanalyser (t.ex. nyhetsgranskning eller Freedom to Operate (FTO)) för att säkerställa lösningens innovationsgrad och möjlighet till marknadsintroduktion.

5. Genomförbarhet

- I vilken grad projektets mål är mätbara, konkreta och väldefinierade.
- I vilken grad de angivna arbetspaketen är konkreta och tidsmässigt realistiska.
- I vilken grad projektets finansiering anses trovärdig.

- I vilken grad budgeten är rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen.
- I vilken grad projektet bidrar till en högre teknisk mognadsgrad av lösningen (TRL-nivå)
- I vilken grad det sökande företag har en ledande roll i projektet.

6. Aktörer och samverkan

- I vilken grad aktörerna i projektgruppen bedöms ha den kompetens och erfarenhet som krävs för att genomföra projektet. Relevant kompetens kan antingen finnas i egen regi eller till viss del med hjälp av inhyrda konsulter.
- I vilken grad sökande bedöms ha tillgång till exempelvis kompetens, samarbetspartner eller nätverk som behövs för att skapa en kommersiell affärsverksamhet.
- I vilken grad den uppbyggda kompetensen från projektet stannar och kommer den sökande till godo.

7. Jämställdhet samt köns- och genusperspektiv

- Hur väl det i ansökan redogörs på ett tydligt sätt om ett köns- och genusperspektiv är relevant att inkludera respektive inte inkludera i projektet.
- Hur väl köns- och genusperspektivet har inarbetats i projektgenomförandet, om det är relevant för projektet.
- Hur väl projektet beaktar jämställdhet vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Det är den information och de motiveringar i projektansökan som används vid Energimyndighetens bedömning. Det är därför särskilt viktigt att ansökan skrivs på en nivå så att även den som inte är insatt i området förstår hur lösningen fungerar och vad som ni avser uppnå med stödet. Ansökningsformuläret på [Mina sidor](#) är en del av er ansökan. Ytterligare dokument och handlingar som krävs beskrivs nedan.

För en effektiv och smidig handläggning av er ansökan är det viktigt att samtliga efterfrågade dokument bifogas redan vid ansökan samt att de är både tydligt och fullständigt ifyllda.

Till ansökan ska följande obligatoriska dokument bifogas:

- Ytterligare ansökningsfrågor (max 20 sidor).

Dokumentet finns på webbsidan för denna utlysning. **En rekommendation** är att påbörja ansökningsprocessen genom att fylla i ovanstående dokument och därefter fylla i ansökningsformuläret på [Mina sidor](#). Läs vidare om ansökningsprocessen i Avsnitt 6.

För en effektivare och snabbare beredning bifoga gärna:

- Intyget *Stöd av mindre betydelse*. Intyget avser om stöd kan beviljas för affärsutvecklingsinsatser för företag eller företagskoncern äldre än fem år eller om ackumulerat startstöd överstiger tillåten gräns.
- Intyget *Redogörelse för tidigare mottaget stöd till nystartade företag* (startstöd). Intyget avser om stöd kan beviljas för affärsutvecklingsinsatser för företag eller företagskoncern yngre än fem år.

Samtliga bilagor och intyg finns på webbsidan för denna utlysning.

Använd dokumentet **Checklista – KON 2025:2** som stöd för att kontrollera att samtliga underlag och begärd information finns med i ansökan. Checklistan finns på webbsidan för denna utlysning. Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Mer information om ansökningsprocessen och vad ansökan ska innehålla finns i [Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor](#), samt på sidan [Vägledning för ansökan inom affärsutveckling \(energimyndigheten.se\)](#).

Vänligen kontrollera specifikt att:

- varje arbetspaket är tidsatt med start- och sluttid (MMÅÅ).
- uppskattade kostnader är angivna i varje arbetspaket.

- mål och leveranser kan kopplas till respektive arbetspaket.
- målen för projektet är konkreta, uppföljningsbara och möjliga att uppnå vid projektets slut.
- år 1 avser det första kalenderåret under vilket projektet pågår. År 2 avser det andra kalenderåret.

6 Så här ansöker ni

Så här gör ni för att söka:

- 1) Logga in på Energimyndighetens *Mina sidor* med e-legitimation:
<https://minasidor.energimyndigheten.se>.
- 2) I menyfliken klicka vidare till e-tjänsten *Finansiering av forskning och innovation* och ansök om **behörighet att få företräda koordinatörn**. Koordinatörn är den aktör som ska samordna projektet och ta emot stödet från Energimyndigheten samt vidarebefordra stöd till eventuella övriga stödmottagare i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta några dagar att få behörighet. Ett e-postmeddelande skickas när er ansökan om behörighet har godkänts.
- 3) När behörighet tilldelats, logga in på Energimyndighetens *Mina sidor* för att påbörja projektansökan. Där inne, gå in på fliken *skapa ett ärende* och klicka på knappen med samma namn. Då öppnas formuläret *Ansökan om finansiering av forskning och innovation* upp som ska fyllas i och skickas in. Välj sedan utlysningens namnet *KON 2025:2 Konzeptutveckling av innovationer med affärsfokus* för att ansöka om stöd från denna utlysning.

Lämna in ansökan senast 2025-11-26 kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag som utlysningen stänger.

7 Så mycket stöd kan ni få

Utlysningen avser stöd i form av bidrag med upp till 100 procent av stödberättigande kostnader, dock maximalt 500 000 kronor per projekt.

Tänk på att hela projektets budget ska anges i ansökan, det vill säga inte bara de kostnader som det söks stöd för. Om projektets budget överstiger gränsen för maximalt stöd måste annan finansiering anges.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara, vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

Den som är stödmottagare i projektet kan inte samtidigt vara finansiär till en annan projektpart.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet, se [Bilaga 1](#) och [Bilaga 2](#).

8 Vad händer efter att ni lämnat in ansökan?

Det är den senaste versionen av ansökan som ni skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning. Energimyndigheten kan komma att begära att ni lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av er ansökan kommer främst att ske genom Energimyndighetens [Mina sidor](#).

Beslut planeras att fattas löpande under mars och april 2026.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se [Allmänna villkor](#) (Bilaga 2) för stöd som följer med beslutet om stöd.

Allmänna handlingar och sekretess

Ansökningar som lämnas in till Energimyndigheten blir allmänna handlingar. Det innebär att handlingarna måste lämnas ut om de efterfrågas. Energimyndigheten sekretessbelägger information som vi bedömer skulle kunna innebära ekonomisk skada för den enskilde om den lämnas ut. Sådan information kan exempelvis vara uppgifter om affärs- och driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat. Ansökan i dess helhet kan läsas av Energimyndighetens personal samt av Energimyndighetens förordnade bedömare. Samtliga arbetar under tystnadsplikt.

[Läs mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter här.](#)

9 Utlysningen är en del av programmet Hållbar affärsutveckling

Programmet Hållbar Affärsutveckling syftar till att främja svenska företags kommersialisering av innovativa lösningar inom energiområdet och accelerera samhällets omställning till ett hållbart energisystem.

Programmet pågår mellan 2025 och 2029 och har en ram om 399 miljoner kronor.

Mer information om programmet finns här: [Hållbar affärsutveckling \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/hallbar-affarsutveckling).

10 Om ni har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan ni inte räkna med att få hjälp och stöd.

Vid frågor om utlysningens innehåll kan ni kontakta en handläggare:

Funktionsbrevlåda: hallbar.affarsutveckling@energimyndigheten.se

Johan Vogt Duberg, 016–542 06 93, johan.vogt-duberg@energimyndigheten.se

Ida Norén, 016–544 20 84, ida.noren@energimyndigheten.se

Sofia Annala, 016–544 24 11, sofia.annala@energimyndigheten.se

Sara Ceder, 016–544 21 30, sara.ceder@energimyndigheten.se

Ansökningsstöd:

[Manual för ansökningar via Mina sidor](#)

[Vägledning för ansökan inom affärsutveckling \(energimyndigheten.se\)](#)

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta
registrator@energimyndigheten.se

Telefon: 016–544 20 00

Länk till ansökningsformuläret på Mina sidor finns här: [Mina Sidor](#).

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen

1.1 **Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet**

Stöd lämnas enligt 4 § förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt* nedan.

1.2 **Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt**

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Ni kan få stöd i enlighet med förordning (EU) nr 651/2014². Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på

² Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordning (2008:761) om stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller

också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 3 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 5 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 3. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta innebär skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan innebära byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också innebära t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan innebära utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling innebär inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*³. Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se tabell 4. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 4. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

³ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b01aa75ed71a1/language-sv>

Tabell 5. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete, kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigande kostnaderna.

1.3 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (även kallat de minimis-stöd) enligt 6 b § i förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet. För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver det sökande företaget uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) 2023/2831⁴ av den 13 december 2023 om

⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 2023/2831, 15.12.2023, s. 1).

tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Stöd av mindre betydelse kan lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 300 000 euro under en period av tre år.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse får inte lämnas till företag som är verksamma inom primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter⁵ eller inom primärproduktion av jordbruksprodukter⁶. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under den aktuella treårsperioden räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste åren.

1.4 Stöd till nystartade företag

Energimyndigheten kan lämna startstöd till nystartade företag enligt 10 § i förordning (2008:761). För att startstöd ska kunna lämnas, behöver ditt företag uppfylla villkoren i artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Startstöd kan lämnas till **icke-börsnoterade små företag** som inte är äldre än fem år. Femårsperioden räknas från företagets registrering. För företag som inte omfattas av registrering kan perioden anses börja löpa från den tidpunkt då företaget inlett sin ekonomiska verksamhet eller är skyldig att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet, beroende på vilket som infaller först.

⁵ Med "fiskeri och vattenbruksprodukter" avses produkter som definieras i artikel 5 a och b i förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter" avses all verksamhet i samband med fiskeri, uppfödning eller odling av vattenorganismer, samt uppgifter som måste utföras vid vattenbruksanläggningen eller ombord för att förbereda djur eller växter för försäljning i första ledet, inbegripet rensning, fileande eller infrysning, och försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare

⁶ Med "jordbruksprodukter" avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av jordbruksprodukter" avses produktionen av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

Att företaget inte får vara börsnoterat innebär att företaget inte får vara officiellt noterat på en fondbörs. Företaget får dock vara noterat på en alternativ handelsplattform.⁷ Med alternativ handelsplattform avses en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) i den mening som avses i artikel 4.1.22 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU⁸ där minst 50 procent av de finansiella instrument som tas upp till handel ges ut av små och medelstora företag.⁹

För att startstöd ska kunna lämnas, måste företaget dessutom uppfylla alla följande villkor:

- företaget har inte tagit över ett annat företags verksamhet, såvida omsättningen för den övertagna verksamheten utgör mindre än 10 procent av det stödberättigade företags omsättning under beskattningsåret före övertagandet,
- företag har ännu inte ha delat ut vinst, och
- företaget har inte förvärvat något annat företag eller har inte bildats genom en fusion, såvida inte det förvärvade företags omsättning utgör mindre än 10 procent av det stödberättigade företags omsättning under det beskattningsår som föregick förvärvet eller omsättningen för det företag som bildats genom en fusion är mindre än 10 procent högre än den sammanlagda omsättning som de fusionerande företagen hade under det beskattningsår som föregick fusionen.

Företag som har bildats genom en koncentration mellan företag som är stödberättigade enligt artikel 22 i förordning (EU) nr 651/2014 ska dock också betraktas som stödberättigade företag i upp till fem år från dagen för registreringen av det äldsta av de företag som slås samman.

Startstöd kan lämnas i form av bidrag på högst 500 000 euro. Energimyndigheten behöver vid beviljandet av startstöd beakta tidigare startstöd som det sökande företaget eventuellt har mottagit från olika offentliga stödgivare (statliga, regionala eller kommunala). Ni som ansöker om startstöd till nystartade företag behöver därför lämna in till Energimyndigheten en redogörelse av tidigare startstöd som ni eventuellt har mottagit i enlighet med artikel 22 i förordning (EU) nr 651/2014 (antingen från Energimyndigheten eller från en annan offentlig stödgivare).

Om företaget ingår i en koncern måste hela koncernen uppfylla villkoren.

⁷ Artikel 2.76 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁸ Med "multilateral handelsplattform (MTF-plattform)" avses enligt artikel 4.1.22 i direktiv 2014/65/EU ett multilateralt system som drivs av ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör och som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke-skönsmässiga regler – så att detta leder till ett kontrakt i enlighet med avdelning II i direktivet.

⁹ Artikel 2.81 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stöd till nystartade företag får dock inte lämnas till företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion.¹⁰

1.5 Innovationsstöd till små och medelstora företag

Innovationsstöd till små och medelstora företag lämnas enligt 15 § förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och i enlighet med artikel 28 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Följande kostnader är stödberättigande:

- a) Kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar.
- b) Kostnader för utstationering av högkvalificerad personal från en organisation för forskning och kunskapsspridning eller ett stort företag, som arbetar med forskning, utveckling och innovation i en nyinrättad funktion inom det stödmottagande företaget och som inte ersätter annan personal.
- c) Kostnader för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster, inbegripet tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastrukturer, testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster.

Med **immateriella tillgångar** avses tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter.¹¹

Med **innovationsrådgivningstjänster** avses rådgivning, stöd eller utbildning på områdena kunskapsöverföring, förvärv, skydd eller utnyttjande av immateriella tillgångar eller användning av standarder och föreskrifter i vilka de ingår, samt rådgivning, stöd eller utbildning som gäller införande eller användning av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).¹²

Med **innovationsstödjande tjänster** avses tillhandahållande av kontorslokaler, databaser, molntjänster och datalagringstjänster, bibliotek, marknadsundersökningar, laboratorier, kvalitetsmärkning, testning, experiment och certifiering eller andra närliggande tjänster, inbegripet sådana tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastruktur och testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster, i syfte att utveckla mer effektiva eller tekniskt avancerade

¹⁰ Artikel 1.3 b) kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Med primär jordbruksproduktion avses enligt art. 2.9 i samma förordning produktion av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

¹¹ Artikel 2.30 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹² Artikel 2.94 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

produkter, processer eller tjänster, inbegripet genomförande av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).¹³

Innovationsstöd till små och medelstora företag får lämnas med maximalt 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. När det gäller kostnader för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster, får stödnivån dock höjas upp till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna, under förutsättning att det totala stödbeloppet för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster inte överstiger 220 000 euro per företag under en treårsperiod. Ni som ansöker om stöd för kostnader i form av innovationsrådgivningstjänster eller innovationsstödjande tjänster eller båda, behöver därför lämna in till Energimyndigheten en redogörelse av tidigare innovationsstöd som ni eventuellt har mottagit för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster i enlighet med artikel 28 i förordning (EU) nr 651/2014 (antingen från Energimyndigheten eller från en annan offentlig stödgivare).

2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

2.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.¹⁴ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd

¹³ Artikel 2.95 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹⁴ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).¹⁵

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

3 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

¹⁵ Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd

Dessa allmänna villkor för stöd gäller om inte annat framgår av Statens energimyndighets (Energimyndigheten) beslut om stöd.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Med *koordinator* avses den projektpart som tar emot stödet från Energimyndigheten samt, vid projekt med flera projektparter, samordnar projektet och som i enlighet med Energimyndighetens beslut vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet.

1 § Allmänt

Stödet har beviljats för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får de medel som behövs från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av sina kostnader som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinators och projektledarens åtaganden

Koordinator och projektledaren har följande åtaganden:

- Projektledaren ska ha behörighet att företräda stödmottagaren avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten.
- Koordinatoren ska ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd.
- Koordinatoren ska förvara projektparts godkännande¹⁶.
- Koordinatoren ska förvara samtlig dokumentation om eventuella särskilda villkor i projektet.
- Projektledaren ska under projektiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §.

¹⁶ Projektparts godkännande är ett åtagande av en projektpart att genomföra projektet i enlighet med beslutet. Blankett tillhandahålls av Energimyndigheten.

- Projektledaren ska säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §.
- Projektledaren ska ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

Vid projekt med flera projektparter har koordinatör och projektledaren dessutom följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare:

- Projektledaren ska ha behörighet att företräda alla stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten.
- Koordinatör ska överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd.
- Projektledaren ska på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna.
- Projektledaren ska omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten.
- Koordinatör ska förvara samtliga projektparters godkännanden.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilka krav Energimyndigheten satt upp i den utlysning som ansökan skickats till, samt vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- Kostnaden ska vara skälig.
- Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projekttid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projekttiden är inte stödberättigande.
- Kostnaden ska vara i enlighet med stödmottagarens interna policys och riktlinjer, särskilt med avseende på miljö- och klimatpåverkan, och vara avdragsgill enligt gällande skattelagstiftning inklusive Skatteverkets föreskrifter och allmänna råd.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projekttiden. Detta gäller till exempel löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoret i punkt 3 nedan.

- 3 Övriga projektparter får ta upp faktiska indirekta kostnader, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara

marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

Om den person som utför konsulttjänsten är anställd i stödmottagarens koncernföretag, intresseföretag¹⁷ eller i ett företag som står under bestämmande inflytande av en närstående till stödmottagaren¹⁸ kan kostnaden för en konsulttjänst trots allt vara stödberättigande. Kostnaden som får tas upp som stödberättigande är då ett belopp som motsvarar den faktiska lönekostnaden (bruttolön och lönebikostnad), hos den aktören för personen i fråga. I dessa fall ska kostnaderna tydligt särredovisas under köpta tjänster.

4 § Utbetalning av stöd

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av stöd sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Projektledaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalt stöd i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter och liknande.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Projektledaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om någon stödmottagare ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

Projektledaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om någon projektpart kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar, om omständigheter av betydelse inträffar som kan påverka projektets genomförande eller dess finansiering (t.ex. ytterligare offentligt/EU-stöd, förutsättningarna för nyttjande av projektn resultatet minskar), samt om

¹⁷ Med Intresseföretag avses följande: a) att stödmottagaren utövar ett betydande inflytande över den juridiska personens driftsmässiga och finansiella styrning och ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse mellan stödmottagaren och den juridiska personen eller, b) att stödmottagaren innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen och det inte av omständigheterna i övrigt framgår att detta inte utgör ett betydande inflytande eller, c) att stödmottagarens koncernföretag eller stödmottagaren tillsammans med ett eller flera koncernföretag tillsammans innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen och det inte av omständigheterna i övrigt framgår att detta inte utgör ett betydande inflytande.

¹⁸ Med närstående avses bl.a. ägare, styrelseledamot, verkställande direktör eller annan ledande befattningshavare i projektparten eller dess koncernföretag, eller make/maka, partner, förälder, barn och syskon till sådan person.

ändring av stödmottagares status (t.ex. från litet eller medelstort företag till stort företag.

7 § Redovisning av projektet

Projektledaren ska redovisa hur projektet fortlöpt i enlighet med Energimyndighetens beslut om stöd samt på Energimyndighetens begäran.

Om projektpart enligt beslutet får medel motsvarande tre miljoner kronor eller mer från Energimyndigheten ska revisorsintyg från auktoriserad eller godkänd revisor avseende denna projektpart bifogas slutredovisningen. För kommun, region, statliga myndigheter, universitet och högskola accepteras revisorsintyg från internrevisor. Revisorsintyg ska även bifogas slutredovisningen om Energimyndigheten så särskilt begär. Genom intyget ska revisor bekräfta att i slutredovisningen redovisade kostnader för projektparten hämtats ur dennes bokföring, att kostnaderna har uppkommit under den projekttid som framgår av beslutet, att kostnaderna är verifierade (styrkta) och att projektpartens redovisningsrutiner är utformade i enlighet med god redovisningssed.

8 § Ändringar i projektet

Projektledaren ska i förväg ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar i projektet, främst genom att skicka in en ändringsansökan via Mina sidor. Detta gäller till exempel byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller avslut i förtid samt ändringar i projektparternas kostnader och finansiering. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom de kostnadstabeller som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med 10 procent. Projektledaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger 10 procent och beloppet som ändringen avser är större än 50 000 kronor.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (till exempel auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om till exempel den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av medel

Utbetalda medel som inte har arbetats upp av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter att projektledaren har slutredovisat meddelar Energimyndigheten om någon av stödmottagarna är skyldiga att återbetala medel och med vilket belopp.

Av tillämplig förordning framgår även på vilka andra grunder som stöd kan återkrävas, exempelvis om stödet beviljats felaktigt eller om villkoren för stödet inte har följts.

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Energimyndigheten ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet plus ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om återkrav. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av återkrav gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.